

Godišnji izvještaj

2020

Crnogorska panevropska unija
Montenegrin Pan-European union
Unio Paneuropaea Montis Nigri

Moskovska 89/15
81000 Podgorica
www.panevropa.me
cpaneu1@gmail.com

Sadržaj

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ.....	0
I. AKTIVNOSTI POVODOM REALIZACIJE BTD PROJEKTA “PREMA PREGOVARANJU U OBLASTI POLITIKE KONKURENCIJE, IZAZOVI ZA SJEVERNU MAKEDONIJU, SRBIJU I CRNU GORU – NSM COMPETE” JANUAR – DECEMBAR 2020.....	2
1. BROŠURA: “ <i>U SUSRET PREGOVORIMA U OBLASTI POLITIKE KONKURENCIJE: IZAZOVI ZA SJEVERNU MAKEDONIJU, SRBIJU I CRNU GORU</i> ” (AKRONIM: “ <i>NSMCOMPETE</i> ”).....	2
2. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA: “ <i>PREGOVORI U OBLASTI POLITIKE KONKURENCIJE I DRŽAVNE POMOĆI: NAUČENE LEKCIJE I BUDUĆI IZAZOVI</i> ”.....	2
3. PREDAVANJA NA UNIVERZITETU CRNE GORE	3
II. DEBATE SA EVROPSKIM AMBASADORIMA.....	4
1. DEBATA: “ <i>PRIORITETI HRVATSKOG PREDSEDAVANJA SAVJETOM EU</i> ”.....	4
III. KONFERENCIJE I DOGAĐAJI U OKVIRU INTERNACIONALNE PEU	5
1. GENERALNA SKUPŠTINA MEĐUNARODNE PANEVROPSKE UNIJE	5
2. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA (WEBINAR): “ <i>MIGRACIJE U SVJETLU BEZBJEDNOSTI U JUGOISTOČNOJ EVROPI</i> ”.....	6
3. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA (WEBINAR): “ <i>MULTIDIMENZIONALNE PERSPEKTIVE MIGRACIONIH PITANJA</i> ” U MARIBORU	7
.....	7
IV. OSTALE AKTIVNOSTI	8
1. EU KOKTEL: <i>NAŠTIMUJ SE NA 2020</i>	8
2. PANEL: “ <i>EVROPSKA INTEGRACIJA CRNE GORE I PRILIKE PREDSEDAVANJA HRVATSKE SAVJETU EU, U KONTEKSTU POLITIKE PROŠIRENJA</i> ”.....	9
3. PANEL: “ <i>NOVA METODOLOGIJA U PROCESU PRISTUPANJA EU: PREDNOSTI I NEDOSTACI</i> ”.....	10
4. INICIJATIVA SAVEZA ZA EVROPU: <i>PREMIJER MARKOVIĆ SA CRNOGORSKOM PANEVROPSKOM UNIJOM (CPEU) O PROMOVISANJU EVROPSKIH VRIJEDNOSTI I KOMUNICIRANJU PROCESA INTEGRACIJA CRNE GORE</i>	11
5. PANEL: “ <i>PREDSEDAVANJE EU 2020: POGLED U BUDUĆNOST</i> ”	12
6. SEMINAR: “ <i>CRNA GORA: OD STRATEGIJE PAMETNE SPECIJALIZACIJE DO EU AGENDE INTEGRACIJA, U KONTEKSTU COVID-19 PANDEMIJE</i> ”.....	13
7. KONFERENCIJA: “ <i>KAKO UNAPRIJEDITI LJUDSKA PRAVA NA ZAPADNOM BALKANU?</i> ”.....	14
8. PREDSTAVNIK CPEU ČLANI ZAJEDNIČKOG KONSULTOVANOG ODBORA (ZOK) CRNE GORE I EVROPSKOG EKONOMSKOG I SOCIJALNOG KOMITETA EU.....	14
9. PETI REGIONALNI FORUM MLADIH LIDERA (RYLF) U NOVOM SADU	15
10. IV SJEDNICA SKUPŠTINE CRNOGORSKE PANEVROPSKE UNIJE	15
11. PUBLIKACIJE	16
12. MEDIJI	18
V. ZAVRŠNA PORUKA.....	20

I. Aktivnosti povodom realizacije BTĐ projekta “Prema pregovaranju u oblasti politike konkurencije, izazovi za Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru – NSM COMPETE” januar – decembar 2020

1. Brošura: *“U susret pregovorima u oblasti politike konkurencije: izazovi za Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru” (Akronim: “NSMcompete”)*

Projektini tim Crnogorske panevropske unije u saradnji sa ekspertima iz oblasti politike konkurencije iz Crne Gore, Srbije, Sjeverne Makedonije i Hrvatske pripremio je brošuru “U susret pregovorima u oblasti politike konkurencije: izazovi za Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru”. Eksperti koji su radili na brošuri su: profesorka na Ekonomskom fakultetu i predsjednica CPEU **Gordana Đurović**, ekspertkinja za politiku konkurencije i državne pomoći **Slavica Penev** iz Srbije, profesorka sa Univerziteta Sv. Ćirilo i Metodije **Silvana Mojsavska** iz Sjeverne Makedonije i ekspertkinja za politiku konkurencije **Ružica Gelo** iz Hrvatske. Brošura sadrži jasne preporuke za kreatore politike u cilju bolje pripreme nacionalnog zakonodavstva i administracije, odnosno pregovaračkog tima za pristupne pregovore u ovoj oblasti. Brošura je dvojezično pripremljena i objavljena na sajtu CPEU (https://paneuropa.me/wp-content/uploads/2020/06/Brosura_NSMcompete_konferencija_cg_29-oktobar-2020.pdf). Takođe, dostavljena je na 150 relevantnih adresa i predstavljena na konferenciji.

2. Međunarodna konferencija: *“Pregovori u oblasti politike konkurencije i državne pomoći: naučene lekcije i budući izazovi”*

Konferencija pod nazivom “Pregovori u oblasti politike konkurencije i državne pomoći: naučene lekcije i budući izazovi” organizovana je od Crnogorske panevropske unije u okviru projekta “Prema pregovorima u oblasti politike konkurencije: izazovi za Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru” 2020, finansiranog od strane Balkanskog fonda za demokratiju, Njemačkog Maršalovog Fonda i Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu, **29. oktobra 2020. u Podgorici u hotelu Hilton.**

Zbog posljedica COVID-19 pandemije, konferencija je bila **hibridnog tipa** (govornici i učesnici iz Crne Gore bili su prisutni uživo, dok su se govornici iz zemalja obuhvaćenih projektom obratili preko ZOOM-a). Govornici na konferenciji iz Crne Gore bili su: glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom Unijom (EU) **Aleksandar Drljević**, ministarka

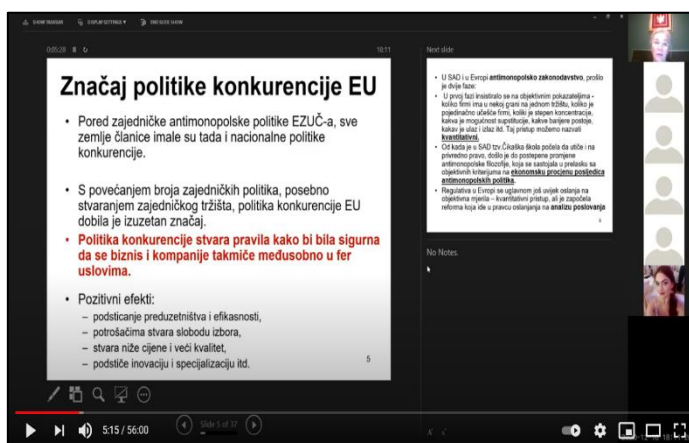

ekonomije **Dragica Sekulić**, predsjednica Crnogorske panevropske unije **Gordana Đurović**, dekan Ekonomskog fakulteta i član radne grupe za poglavlje C8 **Nikola Milović** i pregovaračica za poglavlje C8 **Biljana Jakić**. Govornici iz Sjeverne Makedonije bili su: profesorica sa Univerziteta Sv. Ćirilo i Metodije – Skopje **Silvana Mojsavska**, glavni ekonomista i izvršni direktor, Finance Think-a i BTD projektni partner **Blagica Petreski** i predstavnica Komisije za zaštitu konkurencije **Rozana Vankovska**. Govornici iz Srbije bili su: ekspertkinja za politiku konkurencije i državne pomoći **Slavica Penev** i član Savjeta Komisije za zaštitu konkurencije **Čedomir Radojičić**. Konferenciji je prisustvovala i ekspertkinja za politiku konkurencije iz Hrvatske **Ružica Gelo**. Konferenciji uživo je prisustvovalo 50 gostiju (predstavnici akademije, institucija, ambasada, privrede, student, mediji i drugi). Profesionalna PR agencija je angažovana za potrebe konferencije. Usljed mjera izazvanih pandemijom COVID-19, šira javnost je bila u mogućnosti da konferenciju prati uživo preko YouTube kanala CPEU. Nakon izlaganja govornika i diskusije sa učesnicima zaključeno je da politika konkurencije zauzima jedno od najznačajnijih mjesta u procesu pristupanja EU, jer njeno efikasno sprovođenje doprinosi unapređenju ekonomije, razvoju i rastu broja privrednih društava, unapređenju ulaganja u istraživanje i razvoj novih proizvoda, privlačenju novih investicija i povećanju proizvodnje i izvoza. Dodatne informacije u vezi sa konferencijom možete pronaći na sljedećem linku – <https://paneuropa.me/odrzana-medjunarodna-konferencija-u-oblasti-politike-konkurencije-u-hotelu-hilton/>

3. Predavanja na Univerzitetu Crne Gore

14. i 16. decembra 2020. godine, održana su tematska predavanja na temu *“Politika konkurencije – Crna Gora na putu ka EU”* u okviru BTĐ projekta „Prema pregovorima u oblasti politike konkurencije: izazovi za Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru“. Predavač je bila profesorka sa Ekonomskog fakulteta i predsjednica CPEU **Gordana Đurović**. Zbog posledica izazvanih pandemijom COVID-19, predavanja su održana online. Prvo predavanje je održano za studente **Ekonomskog fakulteta**, a drugo za studente **Političkih nauka**. Na predavanjima je govoreno o nastanku i značaju politike konkurencije

EU, institucionalnom okviru politike konkurencije, nacionalnim organima i evropskoj mreži konkurencije, zloupotrebi dominantnog položaja, državnoj pomoći, pravnom okviru za primjenu politike konkurencije u CG, nadležnostima Agencije za zaštitu konkurencije. Predavanjima je prisustvovalo **156 studenata**. Oba predavanja dostupna su na sljedećim linkovima: <https://youtu.be/jWccF6fXG2k> (prvo predavanje) i <https://youtu.be/XgxGDZ19buM> (drugo predavanje).

II. Debate sa evropskim ambasadorima

1. Debata: „Prioriteti hrvatskog predsjedavanja Savjetom EU“

Debata na temu „Prioriteti hrvatskog predsjedavanja Savjetom EU“ održana je **11. februara 2020.** Naš sagovornik bio je **NJ. E. Veselko Grubišić**, ambasador Hrvatske u Crnoj uz fasilitaciju **prof. dr Gordane Đurović**. Debata je bila posvećena prioritetima hrvatskog predsjedavanja Savjetom EU. Ambasador Grubišić je istakao da će se Hrvatska zalagati za nastavak dosljedne i djelotvorne politike proširenja i da se nada dobrim vijestima iz Zagreba, sa samita EU i Zapadnog Balkana. Na debati je predstavljena i nova metodologija pregovaranja, a predsjednica CPEU Gordana Đurović istakla je da metodologiju treba tumačiti pozitivno, u smislu da je ona namijenjena da napravi proces

transparentnijim za sve zainteresovane, da ga bolje razumiju i da ubrza koliko je moguće, za one koji su posvećeni da rade na reformama. Nakon uvodnih izlaganja uslijedila je diskusija sa prisutnima, na kojoj su mladi CPEU i drugih organizacija, kao i ostali prisutni postavljali brojna pitanja uvaženom gostu.

III. Konferencije i događaji u okviru Internacionalne PEU

1. Generalna Skupština Međunarodne panevropske unije

Delegacija Crnogorske panevropske unije učestvovala je na Generalnoj Skupštini Međunarodne panevropske unije u Strazburu u periodu od **7 - 9. februara 2020.** Crnogorsku delegaciju činili su: predsjednica CPEU prof. dr **Gordana Đurović**, potpredsjednik mr **Rajko Uskoković**, generalni sekretar mr **Đorđije Brajović**, članovi Predsjedništva CPEU **Vanja Grgurović**, mr **Vladimir Drobnjak**, mr **Milica Muhadinović**, predsjednica i mr **Teodora Lađić**, projektna menadžerka CPEU i sekretarka Mladih, kao i članovi Predsjedništva Mladih CPEU mr

Đorđije Đurović i mr **Nina Perunović**. Skupštini je prisustvovalo 150 delegata iz 22 evropske države. Odlukom svih prisutnih delegata, predsjednica CPEU **Gordana Đurović**, **izabrana je u Predsjedništvo Međunarodne panevropske unije.** Predsjednica je podnijela izvještaj o radu CPEU, koja je jedna od najaktivnijih organizacija u panevropskoj porodici. Takođe, na Skupštini je svoj mandat potvrdio dotadašnji predsjednik **Alain Terrenoire**. U Predsjedništvu su također izabrani: Bernd Posselt, Johannes Kijas, dr. Dirk Herman Voß iz Njemačke, dr. Andrej Lepavcov iz Makedonije, Walburga Habsburg Douglas iz Švedske, Anna Zaborska iz Slovačke, Rainhard Kloucek iz Austrije, dr. Anna Grünwald iz Mađarske, Carlos Uriarte Sanchez iz Španije, akademik Mislav Ježić i prof. dr. Pavo Barišić iz Hrvatske, dr Franjo Topić iz Bosne i Hercegovine i Jean Paul Picaper iz Francuske. Na Skupštini su kao posebni gosti govorili i potpredsjednik Evropskog parlamenta **Rainer Wieland** i ministar vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske **Gordan Grlić Radman**. Predsjednik **Terrenoire** u svom govoru istakao je da što prije u Evropsku uniju treba integrisati

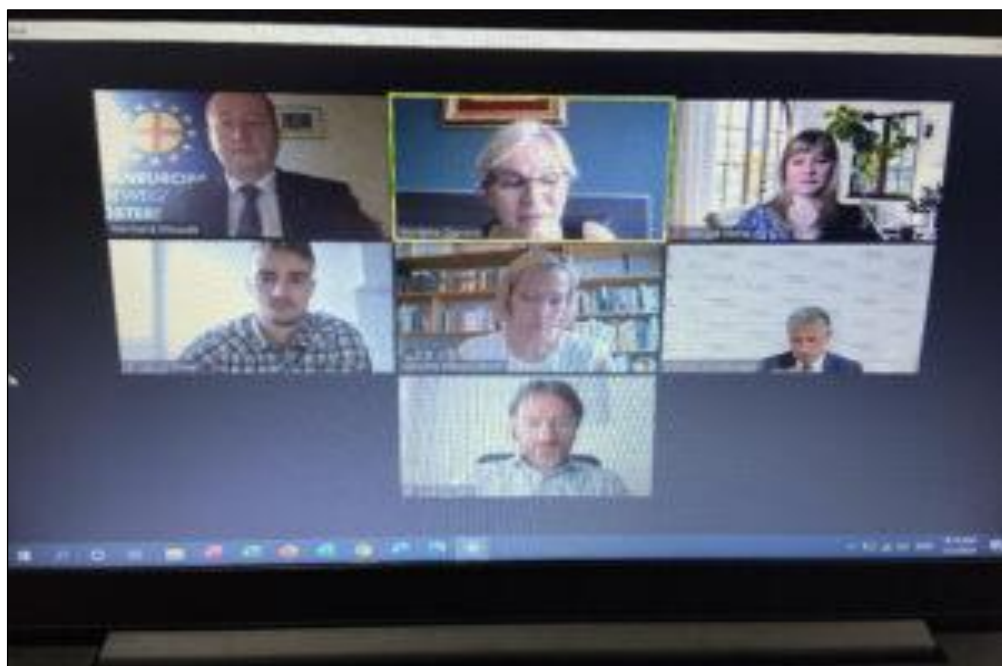
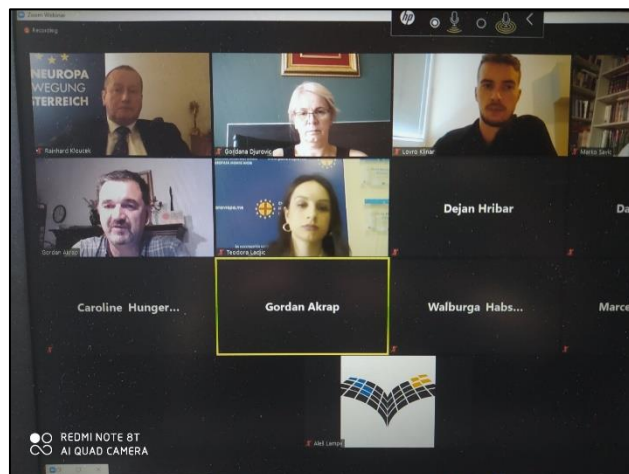

Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Sjevernu Makedoniju, Srbiju, Kosovo i Crnu Goru, sagledavajući njihove specifične položaje. Dodatne informacije možete pronaći na sljedećem linku –

<https://panevropa.me/terrenoire-ponovo-predsjednik-gordana-djurovic-clanica-predsjednistva-medjunarodne-panevropske-unije-odluceno-na-generalnoj-skupstini-ipeu-u-strazburu/>.

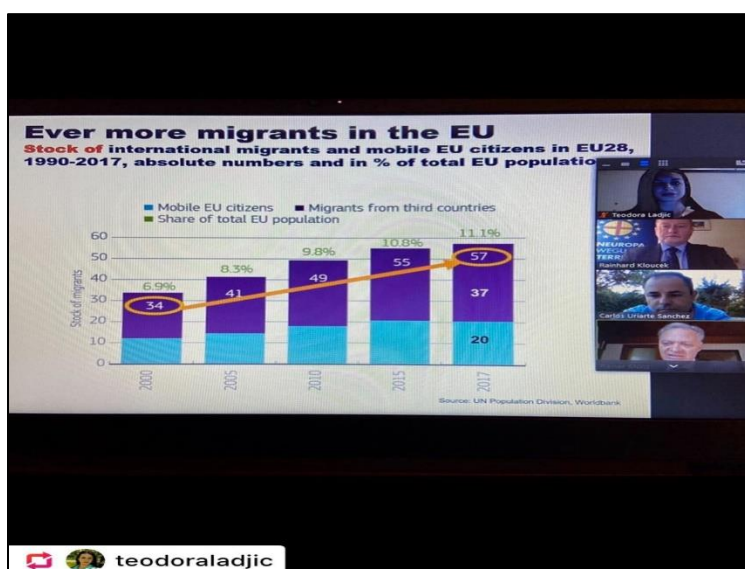
2. Međunarodna konferencija (webinar): “Migracije u svjetlu bezbjednosti u Jugoistočnoj Evropi”

Crnogorska panevropska unija je partner panevropskoj uniji Austrije na projektu “Građani koji traže višedimenzionalne migracijske izazove (CITIMIG)”. Projekat je financiran iz programa Evropske unije – Evropa za građane. U okviru ovog projekta održana je međunarodna konferencija (webinar) na temu “Migracije u svjetlu bezbjednosti u Jugoistočnoj Evropi” u periodu od **3 - 4. jula 2020 u organizaciji CPEU**. CPEU kao projektni partner, organizovala je konferenciju preko ZOOM platforme, usljed nemogućnosti okupljanja izazvanih pandemijom COVID-19. Ispred naše organizacije govorila je predsjednica **Gordana Đurović**. Takođe, projektna menadžerka i sekretarka Mladih CPEU **Teodora Lađić** bila je moderator na konferenciji. Govornici iz Crne Gore na konferenciji bili su: **Marko Savić**, asistent na Fakultetu političkih nauka i **Miloš Radonjić** iz Kancelarije za evropske integracije. Ugledni panelisti iz cijele Evrope i više od 50 učesnika razgovarali su o migrantskim i bezbjednosnim izazovima u EU i na Zapadnom Balkanu.

3. Međunarodna konferencija (webinar): “Multidimenzionalne perspektive migracionih pitanja” u Mariboru

Crnogorska panevropska unija (CPEU) je učestvovala na međunarodnoj konferenciji “Multidimenzionalne perspektive migracionih pitanja”, koja je organizovana od Panevropske unije Slovenije, kao partnera na projektu PEU Austrije “Građani koji traže višedimenzionalne migracijske izazove (CITIMIG)”. Konferencija je održana preko ZOOM platforme u periodu od **11 - 13. septembra 2020.** Projektna menadžerka i sekretarka Mladih CPEU **Teodora Ladić** bila je moderator jednog dijela konferencije, gdje su govornici bili uvaženi savjetnik Evropske komisije za migraciona pitanja **Rainer Münz** i profesor prava **Carlos Sanchez**.

IV. Ostale aktivnosti

1. EU koktel: *Naštimuj se na 2020*

EU Info Centar i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori organizovali su **30. januara** koktel posvećen očekivanjima u 2020. godini. Brojni partneri, prijatelji i uvaženi gosti iz diplomatskog kora, biznisa, medija i Vlade bili su prisutni. Gospođa **Plamena Halačeva** iz Delegacije EU i predsjednica CPEU prof. **Gordana Đurović** obratile su se prisutnima kratkim govorima vezanim za pregled i očekivanja za EU i Crnu Goru u 2020. godini. Svi članovi organa Crnogorske panevropske unije bili su prisutni.

2. Panel: “Evropska integracija Crne Gore i prilike predsjedavanja Hrvatske Savjetu EU, u kontekstu politike proširenja”

Predsjednica Crnogorske panevropske unije prof. dr **Gordan Đurović** je govorila na panel diskusiji u organizaciji CEDEM-a pod nazivom “Evropska integracija Crne Gore i prilike predsjedavanja Hrvatske Savjetu EU, u kontekstu politike proširenja” održanoj na Univerzitetu Donja Gorica **19. februara 2020. godine**. Prof. Đurović je istakla da je Crna Gora u prethodnom periodu uradila mnogo, ali da je u toku dosadašnjeg procesa pregovora Crna Gora trebalo da se više posveti "uvozu" vrijednosti iz EU, a manje uvozu roba i usluga. Na panel diskusiji govorili su još i **Milena Bešić**, direktorica CEDEM-a, **Marko Mrdak**, zamjenik glavnog pregovarača Crne Gore sa EU, **Nj.E. Veselko Grubišić**, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Republike Hrvatske u Crnoj Gori, dr **Vladimir Ateljević**, član pregovaračkog tima Republike Srbije sa EU i dr **Nikoleta Đukanović**, predavačica na Humanističkim studijama UDG-a.

3. Panel: „Nova metodologija u procesu pristupanja EU: prednosti i nedostaci“

Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore je, u okviru projekta EU4ME, koji finansira EU, organizovao panel debatu **28. februara 2020.** s ciljem pojašnjenja novog pristupa u politici proširenja. Na panel debati „Nova metodologija u procesu pristupanja EU: prednosti i nedostaci“ ocijenjeno je da je nova metodologija pristupanja nastala na osnovu naučenih lekcija iz prethodnih proširenja i može predstavljati dodatan podsticaj za zemlje koje teže članstvu u Evropskoj

uniji, da intenziviraju reforme u oblastima koje su ključne za napredak. Predsjednica Crnogorske panevropske unije prof. dr **Gordana Đurović** istakla je da se nova metodologija temelji na naučenim lekcijama prethodnih proširenja, uključujući i dosadašnja iskustva Crne Gore i Srbije, i da treba da se posmatra kao način za unapređenje pregovora. „Analitički je pristup da se predlog nove metodologije uporedi sa pregovaračkom pozicijom Crne Gore. Ako napravite takvu analizu, možemo zaključiti da Crna Gora ima sve sadržano u svojoj pregovaračkoj poziciji“, rekla je ona. Pojasnila je da se dvije trećine nove metodologije odnose na one države koje tek počinju proces pregovora (Albanija i Sjeverna Makedonija), a ne na Crnu Goru. Na panelu su još govorili: glavni pregovarač Crne Gore sa EU **Aleksandar Drljević**, predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore **Slaven Radunović** i izvršna direktorka NVO Centar za građansko obrazovanje **Daliborka Uljarević**.

4. Inicijativa Saveza za Evropu: Premijer Marković sa Crnogorskom panevropskom unijom (CPEU) o promovisanju evropskih vrijednosti i komuniciranju procesa integracija Crne Gore

U okviru Inicijative Saveza za Evropu, **6. marta 2020.** održan je sastanak predsjednika Vlade Crne Gore **Duška Markovića** i predstavnika **NVO Crnogorska panevropska unija (CPEU)**. Sastanku su u ime Vlade, pored premijera, prisustvovali: ministarka javne uprave, **Suzana Pribilović** i glavni pregovarač, **Aleksandar Drljević**. Sastanku su u ime CPEU prisustvovali: prof. dr **Gordana Đurović**, mr **Đorđije Brajović**, generalni sekretar CPEU i mr **Teodora Lađić**, projektna menadžerka i sekretarka Mladih CPEU.

Predstavnici Crnogorske panevropske unije na čelu sa prof. dr Gordanom Đurović su dali potpunu podršku Vladi Crne Gore na putu evropskih integracija i najavili da će nastaviti da daju doprinos kroz organizaciju **različitih promotivnih i edukativnih aktivnosti** građana, posebno mladih, te pripremi neophodnih **analiza** koje mogu koristiti boljoj pregovaračkoj platformi u aktuелnoj fazi pregovora. Poseban doprinos CPEU može dati kroz **promovisanje Crne Gore unutar Međunarodne panevropske unije**, najstarije panevropske organizacije sa sjedištem u Strazburu koja okuplja 28 država posvećenih borbi za bolju zajedničku budućnost Evrope. Mnogi **poslanici Evropskog parlamenta**

članovi su ove globalne pro-evropske mreže. Delegacija CPEU predstavila je oblasti u kojima je CPEU aktivna, ostvarene kao i planirane projekte u oblasti promovisanja i jačanja procesa evropskih integracija Crne Gore. Novu pregovarački okvir koji je ponudila evropska Komisija i podržao evropski Parlament, treba iskoristiti i kao osnov za pripremu **strategije naredne faze pregovora Crne Gore sa Unijom**, sa fokusom na ocjenu interne spremnosti i dinamiku zatvaranja pregovora kroz prizmu ponudjenih klastera. U skladu sa budućom dinamikom pregovora, neophodno je jačati koheziju svih nosilaca aktivnosti u zemlji i pripremiti **analizu ekonomskih efekata pristupanja**. Posebna pažnja na sastanku posvećena je pitanjima **omladinske politike**.

5. Panel: „Predsjedavanje EU 2020: pogled u budućnost“

Kancelarija za evropske integracije i Generalni sekretarijat Vlade, u saradnji sa Crnogorskom panevropskom unijom organizovali su panel debatu: „Predsjedavanje EU 2020: pogled u budućnost“ **06. jula 2020.** Skup se organizovao povodom osme godišnjice pristupnih pregovora, kao i završetka predsjedavanja Hrvatske Savjetom Evropske unije i preuzimanja Predsjedništva od strane Njemačke. Na panelu su govorili: glavni pregovarač **Aleksandar**

Drljević, predsjednica Crnogorske panevropske unije (CPEU) prof. dr **Gordana Đurović** i ambasadori Republike Hrvatske i Njemačke u Crnoj Gori **Veselko Grubišić** i **Robert Hajnrh Veber**. Skup je bila prilika za razmjenu mišljenja o rezultatima hrvatskog i planovima njemačkog predsjedavanja EU, u kontekstu evropske perspektive Zapadnog Balkana, aktuelnoj situaciji u EU, kao i planovima i obavezama Crne Gore u nastavku pregovaračkog procesa.

6. Seminar: *“Crna Gora: od Strategije pametne specijalizacije do EU agende integracija, u kontekstu COVID-19 pandemije”*

Crnogorska panevropska unija je u saradnji sa **Hanns Seidel fondacijom** uspješno realizovala seminar u Petrovcu u periodu od **8 – 10. oktobra 2020.** godine na temu: *„Crna Gora: od Strategije pametne specijalizacije do EU agende integracija, u kontekstu COVID-19 pandemije“*. 20 mladih polaznika/ca (studenti dodiplomskih studija, članovi Crnogorske panevropske unije, predstavnici državnih institucija – Ministarstvo sporta i mladih, Kancelarija za evropske integracije, Ministarstvo nauke, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo turizma i održivog razvoja, kao i iz privatnog sektora) imali su prilike da se povežu, prošire znanja i diskutuju o pitanjima koji se tiču prioriternih sektora razvoja Crne Gore (poljoprivreda, energija, turizma i informacione tehnologije) i vezi sa procesom evropskih integracija Crne Gore kroz aktuelni kontekst pandemije COVID-19. Eminentni profesori i eksperti iz Crne Gore i regiona u oblasti poljoprivrede, turizma, nauke, industrije, ekonomije i evropskih integracija su kroz set predavanja i radionica prenijeli znanja i iskustva mladim polaznicima/ama. Seminar je protekao uz poštovanje mjera nadležnih institucija u cilju suzbijanja širenja pandemije.

7. Konferencija: “Kako unaprijediti ljudska prava na Zapadnom Balkanu?”

Konferencija u organizaciji EALF - European Association for Law and Finance (EALF) na temu: “Kako unaprijediti ljudska prava na Zapadnom Balkanu?” održanja je **14. oktobra 2020.** preko ZOOM-a. Ispred CPEU na uvodnom panelu konferencije govorila je naša projekt menadžerka i sekretarka Mladih mr **Teodora Lađić**. Istakla je pozitivne inicijative u društvu o zaštiti i poštovanju ljudskih prava u Crnoj Gori i regionu, kako evropske integracije doprinose unapređenju stanja u oblasti ljudskih prava i sugestije u kom pravcu se treba ići u cilju poboljšanja zaštite ljudskih prava. Na uvodnom panelu govorili su još i ambasadorica Australije u Beogradu, Nj.E. gospođa **Rut Stuart**, gospođa **Anjet Lanting** ispred kancelarije Ujedinjenih nacija, gospodin **Aleksandar Zeković**, državni sekretar u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i profesor prava gospodin **Miloš Vukčević**. Konferencija se održala u okviru projekta „Evropska škola ljudskih prava“ koji podržava Australijska vlada.

8. Predstavnik CPEU člani Zajedničkog konsultovanog odbora (ZOK) Crne Gore i Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta EU

Predsjednica CPEU prof. dr **Gordana Đurović** je izabrana ispred NVO sektora za članstvo u **Zajedničkom konsultativnom odboru (ZOK)** između Crne Gore i Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta. Crnogorska panevropska unija i predsjednica će se truditi da kroz rad u ZOK značajno doprinesu promociji crnogorsko-evropskih vrijednosti i reformskim procesima Crne Gore na putu evropskih integracija. Odluku možete naći na link-u:

<https://www.eu.me/mn/press/saopstenja/item/4318-odluka-o-izboru-dvije-kandidatkinje-iz-nvo-za-clanstvo-u-zajednickom-konsultativnom-odboru-između-crne-gore-i-evropskog-ekonomskog-i-socijalnog-komiteta?fbclid=IwAR2aiBB5rXhQ1wyBCxEYE9zEeEknd0h4Qfklj8EmyiZ3k-uWlKH-OAU-E8>

9. Peti Regionalni forum mladih lidera (RYLF) u Novom Sadu

Projektna menadžerka i sekretarka Mladih Crnogorske panevropske unije, **Teodora Lađić** učestvovala je na 5. Regionalnom Forumu Mladih Lidera u Novom Sadu **od 30. oktobra do 2. novembra 2020.** Mladi lideri zemalja Zapadnog Balkana diskutovali su o traženju rješenja za trenutnu socio-ekonomsku situaciju koja ozbiljno utiče na mlade ljude. Zaključci sa Foruma dostavljeni su kao preporuka za Samit u Sofiji koji je održan 10. novembra 2020.

10. IV sjednica Skupštine Crnogorske panevropske unije

U nedelju **27. decembra 2020.** godine održana je IV sjednica Skupštine Crnogorske panevropske unije. Zbog poštovanja mjera zdravstvene zaštite u toku pandemije COVID-19 prisustvovao je samo dozvoljen broj uvažanih članova i članica CPEU. Na Skupštini su se verifikovali mandati članova i članica Predsjedništva CPEU i Predsjedništva Mladih izabranih na Predsjedništvu CPEU, kao i odluke o prestanku mandata određenih članova i članica i prijema novih. Verifikovao se mandat predsjednici Mladih **Milici Muhadinović** i sekretari mladih **Teodori Lađić**. Mandat je prestao sljedećim članovima: **Đorđu Raičeviću** (Predsjedništvo CPEU), **Ivani Kojović**, **Anastasiji Vujošević**, **Kristini Ulama** i **Mini Kalezić** (Predsjedništvo Mladih). U **Predsjedništvo CPEU** izabran je **Martini Bojaj**. U **Predsjedništvo Mladih** izabrani su **Bojana Bošković**, **Radovan Ognjenović** i **Aleksa Grgurović**. Razgovaralo se o proteklom jako dobrom radu CPEU imajući u vidu posljedice koje je pandemije izazvala i novim dobijenim projektima koji CPEU čekaju u novoj 2021. godini. Skupština CPEU je završena nakon 2 sata rada prigodnim koktelom i neformalnim druženjem.

11. Publikacije

Scientific journals / Naučni časopisi

- Djurovic G., Djurovic V., Bojaj B.M. (2020), **Macroeconomic Effects of COVID-19 in Montenegro: A Bayesian VARX Approach**, *Financial Innovation* 6, 40 (2020). <https://doi.org/10.1186/s40854-020-00207-z>, A Springer OA Journal, **SSCI indexed**, <https://link.springer.com/content/pdf/10.1186/s40854-020-00207-z.pdf>;
- Đurović Gordana (2020). **Od Šumanove deklaracije do savremene Unije: integracioni put Crne Gore**, *Istorijski zapisi*, Godina XCIII, br. 1-2/2020, Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, Podgorica, UDK 327(497.16):061.1EU (Eng. translation: On the Occasion of Seventy Years of European Integration: from the Schuman Declaration to the Modern-Day Union: the Integration Path of Montenegro); https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_21704/objava_101835/fajlovi/zapisi%201_2,%202020.pdf;
- Djurovic G., Lajh D. (2020). **Relationship with the European Union: Slovenia and Montenegro Compared**, *Politics in Central Europe, The Journal of Central European Political Science Association*, 16(3), Dec.2020, ISSN 1801-3422, DOI:10.2478/pce-2020-0030, De Gruyter Open access publish, Scopus database, https://www.politicsincentraleurope.eu/documents/file/PCE_2020_3_16.pdf, **Scopus**;
- Cetkovic J., Lakic S., Zarkovic M., Djurovic G., Vujadinovic R.(2020, on line first), **Application of Economic Analysis of Air Pollution Reduction Measures**, *Polish Journal of Environmental Studies*, Volume 2021; 30(1): 571–583; DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/122230>; **SSCI indexed**;
- Bojaj M. Martin, Djurovic Gordana (2020), Forecasting of inflation: A Combination Approach, *Engineering Economics*, Vol 31, No. 2, pp. 145-144, DOI: <https://doi.org/10.5755/j01.ee.31.2.24609>, **SSCI indexed**;
- Ermir I. Hajdini, Nikola Jokić, Teodora Ladić, Ksenija Milenković, Denis Preshova, Flandra Sylá; „**Western Balkans and the European Union**“; Discussion Paper C258 2020; Zentrum für Europäische Integrationsforschung Center for European Integration Studies Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn: <https://www.zei.uni-bonn.de/dateien/discussion-paper/DP-258-2020.pdf>

Other journals and magazines

- Muhadinovic, Milica; „**Challenges facing young people in the Western Balkans**“; PanEuropa magazine; 30 January 2020. Available online: <https://www.paneuropa.at/challenges-facing-young-people-in-the-western-balkans/?fbclid=IwAR02ZLPKo26e8Ljn040QX25wrUm6ymj4XvtuzxY-mPNcU-QAsnDL4SuyLi8#more-2007>

- Lađić, Teodora; „**Rezultati i posljedice parlamentarnih izbora u Crnoj Gori**„; objavljuje PanEuropa Austrija; 1. oktobar 2020. godine. Dostupno na: <https://www.paneuropa.at/results-and-consequences-of-the-parliamentary-elections-in-montenegro/#more-2284>
- Đurović, Gordana, **Crnogorska ekonomija u vrijeme i nakon COVID-19 pandemije**, *Glasnik PKCG*; br. 5/2020. Str. 43; Dostupno na: https://www.privrednakomora.me/sites/pkcg.org/files/multimedia/gallery/files/2012/09/glasnik_maj_2020_www.pdf
- Đurović Gordana, **Crna Gora u partnerstvu za otvorenu upravu**, *Reforma*, Ministarstvo javne uprave; Br. 1; Jun 2020. Str. 28; Dostupno na: <http://www.mju.gov.me/vijesti/227285/Objavljen-prvi-broj-casopisa-Ministarstva-javne-uprave-ReForma.html>
- Đurović Gordana, **Podsticanje procesa integracija kroz novu metodologiju pregovora**, *Glasnik PKCG*, Privredna komora Crne Gore, Podgorica, br. 2/2020, str. 84-86; https://www.privrednakomora.me/sites/pkcg.org/files/multimedia/gallery/files/2012/09/glasnik_februar_2020_w.pdf

Books and chapter in books / Knjige i poglavlja u knjigama

- Djurovic Gordana, Mišević Tanja & Igor Vidaček (2020), **Uporedna analiza iskustava saradnje civilnog sektora i državnih institucija i tijela u procesu evropske integracije u Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji**, CEDEM, Podgorica, 2020 (ISBN 978-86-85803-30-7; COBISS.CG-ID 40348688); <http://www.cedem.me/publikacije/studije-i-javne-politike/send/69-studije-i-javne-politike/1964-uporedna-analiza-iskustava-saradnje-civilnog-sektora-i-drzavnih-institucija-i-tijela-u-procesu-evropske-integracije-u-crnoj-gori-hrvatskoj-i-srbiji-mart-2020>
- Djurovic, Gordana and Bojaj, M. Martin (2020). **The quality of economic governance and its impact on the growth of Western Balkans countries**. Chapter in the book: *Linear and Non - Linear Financial Econometrics - Theory and Practice*. ISBN 978-1-83962-487-2, Publication date – December 2020. [InTechOpen](https://www.intechopen.com/doi/10.5772/intechopen.91731), ongoing, online first. [DOI: 10.5772/intechopen.91731](https://doi.org/10.5772/intechopen.91731);

Analyses and studies / Analize i studije

- Djurovic Gordana, **Analysis of economic and social consequences of the Covid-19 pandemic in Western Balkan countries**, ReSPa, September 2020, <https://www.respaweb.eu/11/library#par-7>
- UNDP Montenegro, **Policy and Incentive Options for Green Businesses in Montenegro, July 2020** (Authors: Djurovic G., Cetkovic J., Ivanisevic N.), in printing procedure;
- UNDP Montenegro, **Financing Mechanism (PBP scheme) - Design and Implementation of the Performance - Based Payment Schemes (PBPS)**, (Authors: Djurovic G., Cetkovic J., Jocovic M.);

12. Mediji

- **Al Jazeera Balkans, TV**, prilog: prof dr Gordana Đurović, Posljedice pandemije na privredu zemalja regije, **22.10.2020.** link: <https://balkans.aljazeera.net/videos/2020/10/22/durovic-placamo-cijenu-pada-discipline>
- **Al Jazeera Balkans, TV**, gostovanje u emisiji "Kontekst", prof. dr Gordana Đurović, Šta piše u Izvještaju EK, **6.10.2020**, link; <https://www.youtube.com/watch?v=fLxa4LyRtyw>
- Gostovanje na Jutarnjem programu TV777, mr Teodora Ladić – projektna menadžerka CPEU, tema: Brexit, **04.02.2020.** Link: <https://www.youtube.com/watch?v=eam1vEX1pYs&feature=share>
- Gostovanje u emisiji "Fokus" na RTGC, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Nova metodologija Evropske komisije za proces pristupanja Evropskoj uniji, **12.2.2020.** Link: <http://www.rtcg.me/tv/emisije/informativni/fokus/268935/fokus-12022020.html>
- Gostovanje u emisiji "Argumenti" na RTCG, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Nova metodologija Evropske komisije za proces pristupanja EU, **24.02.2020.** Link: <http://www.rtcg.me/tv/emisije/informativni/argumenti/270249/argumenti-24022020.html>
- Intervju za portal Analitika, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Banke imaju ključnu ulogu u sprječavanju pretvaranja zdravstvene krize u ekonomsku, **19.03.2020.** Link: <https://www.portalanalitika.me/clanak/banke-imaju-kljucnu-ulogu-u-sprjecavanju-pretvaranja-zdravstvene-krize-u-ekonomsku>
- Potpredsjednik CPEU Adrijan Vuksanović za dnevne novine "Dan" o aktualnoj političkoj situaciji u zemlji u doba COVID-19, **06.04.2020.** Link: <https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Politika&datum=2020-04-06&clanak=739897>
- Gostovanje na Jutarnjem programu RTCG, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: COVID-19 i podrška EU Crnoj Gori, **11.04.2020.** Link: <http://www.rtcg.me/.../275601/eu-ostaje-uz-crnu-goru.html>
- Predsjednica CPEU za "Vijesti" – Najbolje da pomoć stigne gdje treba, od populizma ništa, **14.04.2020.** Link: <https://www.vijesti.me/vijesti/ekonomija/430194/najbolje-da-pomoc-stigne-gdje-treba-od-populizma-nista>
- Gostovanje u emisiji "Fokus" na RTCG, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Posljedice COVID-19 po ekonomiju Crne Gore, **15.04.2020.** Link: <http://www.rtcg.me/tv/emisije/informativni/fokus/276132/fokus-15042020.html>
- Gostovanje u emisiji "Načisto" na TV Vijesti, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Ekonomija nakon virusa, opcije Crne Gore, **16.04.2020.** Link: <https://www.youtube.com/watch?v=B8ci8eSUzk0>
- Potpredsjednik CPEU mr Rajko Uskoković za Standard – Hoće li avio industrija biti prošlost ili budućnost privrede?, **24.04.2020.,** Link: <https://www.standard.co.me/ekonomija/uskokovic-za-standard-hoce-li-avioindustrija-biti-proslost-ili-buducnost-privrede/>
- Gostovanje na Jutarnjem programu TV777, mr Teodora Ladić – projektna menadžerka CPEU, tema: Dan Evrope, **09.05.2020.** Link: <https://youtu.be/cwHjX3cWpI4>

- Potpredsjednik CPEU Adrijan Vuksanović za “Pobjedu” – Savladaćemo izazove retrogradnih ideologija, **21.05.2020**. Link: <https://www.pobjeda.me/clanak/hgi-savladacemo-izazove-retrogradnih-ideologija>
- Gostovanje u emisiji “Iz Uglja”, sagovornik – prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Ubrzanje procesa proširenja nakon epidemije, **11.06.2020**. Link: <https://youtu.be/S2a4wTmarQk>
- Gostovanje na Jutarnjem programu RTCG, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Otvaranje poglavlja 8., **29.06.2020**. Link: <http://www.rtcg.me/vijesti/politika/284029/otvaranje-poglavlja-8-potvrda-otvorenih-vrata-eu.html>
- Gostovanje u emisiji “Akcenti”, sagovornik – prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Otvaranje pregovaračkog poglavlja 8. Konkurencija, link: **2.07.2020**. <http://www.rtcg.me/tv/emisije/informativni/Akcenti/284587/akcenti-02072020.html>
- Intervju za Antenu M, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema – Novi finansijski višegodišnji okvir EU 2021 – 2027, **24.07.2020**. Link: <https://www.antenam.net/ekonomija/165748-usagasen-finansijski-paket-vrijedan-1-825-milijardi-eura-kakva-je-pozicija-crne-gore>
- NovaM, prilog, prof. dr Gordana Đurović, Vladavina prava u Izvještaju EK 2020, **8.10.2020**. link: <https://www.youtube.com/watch?v=0wTfdZBmRfY>
- Intervju za Radio Slobodna Evropa, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Javni dug Crne Gore, **15.10.2020**. Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/za%C5%A1to-se-crnoj-gori-predvi%C4%91a-najve%C4%87i-rast-javnog-duga-na-zapadnom-balkanu-/30894955.html>
- Intervju za TV Prva, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Samit lidera EU i trenutni izazovi u EU, **10.12.2020**, Link: <https://www.youtube.com/watch?v=jG0nWtm9oZ8>
- Intervju za Pobjedu, prof. dr Gordana Đurović – predsjednica CPEU, tema: Montenegro Airlines, **27.12.2020**, Link: <https://www.pobjeda.me/clanak/durovic-vlada-ima-zakonski-osnov-da-pomogne-ma>
- Gostovanje u Dnevniku RTCG, Gordana Đurović, Vlada ima zakonski osnov da pomogne Montenegroairlines, **27.12.2020**. link: <https://www.youtube.com/watch?v=uvFoeSuHW6g>

V. Završna poruka

Crnogorska panevropska unija redovno u kvartalnim periodima organizuje **sjednice** Predsjedništva i Predsjedništva Mladih na kojima razgovara o proteklim aktivnostima i pravi planove za naredni period. Takođe, CPEU učestvuje u **Vladinom programu stručnog osposobljavanja visokoškolaca** i time doprinosi formiranju radnog iskustva mladim svršenim visokoškolcima. Ujedno, CPEU drži otvorena vrata za sve ljude spremne da pomognu radu i dostizanju ciljeva CPEU kroz svoj **volonterski angažman**.